

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY HÓRA
KORONA 20 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 1 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, ÉVESI ÉVRÉ 28 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LŐRÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRUGOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓRTYUVAL: MACUTCA 28

A Bainsizza-Heiligengeist fensíkon tartjuk állásainkat

Az olaszok rohamait Görztől északkeletre visszavertük — Bukovinai csapataink elfoglalták Bojant és a Dolzok magaslatot — Az angolok támadásai Flandriában meghiúsultak

Vezérkarunk jelentése

B u d a p e s t, augusztus 28. — Hivatalos jelentés.

KELETI HARCTÉR.

Sovejánál kénytelenek voltunk egy tegnapelőtt elfoglalt magaslatot túlerőben levő támadások elől kiűriteni. Kritek vezérezredes hadseregénél osztrák-magyar és német ezredek forró harcokban elragadták az oroszoktól Boján falut és a Dolzok magaslaton lévő állásokat. Több mint 1000 foglyot, 7 ágyut és számos géppuskát szállítottunk be.

OLASZ HARCTÉR.

Az olaszok új erők bevonásával a Bainsizza Heiligengeist fensíkon mindent elkövetnek, hogy növeljék a területet, amelyet a 11-ik Isonzo-csata kezdetén nagy áldozatok árán megszereztek. — Az ellenség ennek az arcvonalnak csaknem minden részén rohamot intézett csapataink ellen. Harcosaink, a kiknek ellenálló ereje a tiznapos csatában sem ingott meg, elkieseredett kázigránát és szuronyharcokban mérköztek az olasz túlerővel. A vitéz védők az egész vonalon győztesek maradtak. Mindenütt visszavetettük az ellenséget, amely helyenkint teljesen felbomolva menekült. Görztől keletre is kudarcot vallott az olaszoknak jelentékeny erőikkel megkísérelt előretörése.

A stílii hágó területén az aipeai vidék okozta tetemes nehézségek között végrehajtott vállalkozásunk teljes sikerrel járt. Császárlövészek jégen és havon át meglepetésszerűen kiemelték egy ellenséges őrsöt és 2 olasz tisztet, 20 alpinist és 1 lényiszérót hozták magukkal.

BALKÁNI HARCTÉR.

Semmi újság.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, augusztus 28. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Flandriában az yperni-me-

nini uton korán reggel az angolok egy előretörése nagy veszteségeikkel összeomlott. — Délután villámszerű igen erős pergőtűz indult meg Langemarck és a rouslers—yperni vasut között levő harci zóna ellen. Röviddel ezután számos páncélos gépkocsi és alacsony szálló repülőgép támogatásával az angolok gyalogsága ezen az arcvonalon rohamra indult. Csapataink szívós védelemben mindenütt visszaverték az ellenséget, amely támadásának erős tartalékok előrevetésével állandó lökőerőt akart adni. Este ismét hatalmas tüzfokozás után egy második zárt támadás indult meg ugyanezen szakasz ellen. Az éjszakába behatoló harcoknak eredménye, eltekintve Frezonbergtől északkeletre egy jelentéktelen behorpasztástól, az, hogy állásainkat teljesen megtartottuk és az angolok véres vereséget szenvedtek. — A nap sikere württembergi csapatok kitünő magatartásának és összpontosított tüzérijei hatásának köszönhető. Le Catelettől nyugatra új francia előretörések vonalaink előtt meghiúsultak.

A német trónörökös hadcsoportja: A Chemin des Dames nyugati részén az allemant—sonoy-i uton a franciák ezredszélességben támadást kíséreltek meg. Tüzelésünkkel visszavertük őket. Courtecontól délre és Aillestől délkeletre egy rohamcsapatvállalkozásunk sikerrel járt.

Verdun előtt a nap folyamán csak gyenge volt a harci tevékenység, miután az általában visszafoglalt Beaumont faluért lefolyt harcok kora reggel lezárultak. — Az itt beszállított foglyok 3 francia hadosztályhoz tartoznak. A Maas keleti partján a tüzérijei harc este ismét nagy hevességre fokozódott. A franciák a Beaumont—Vacherauville utól nyugatra megkísérelt eredménytelen részleges támadásai alkalmával jelentékeny veszteségeket szenvedtek.

Voss főhadnagy az utóbbi napokban a 38-ik légi győzelmét aratta.

KELETI HARCTÉR.

Lipótbajor herceg vezértáborcsoportja: A Dunától egészen a Dnjesterig a harci tevékenység csak kevés

szakaszon volt élénk. A Pruth északi partján rajnai, bajor és osztrák-magyar ezredek rohammal elfoglalták a Dolzok magaslaton levő erősen elszánt orosz állásokat és Boján falut. Az oroszok makacs ellenállása kemény harcok után a Dolzoktól északkeletre emelkedő dombokon is megtört. Több mint 1000 fogoly, 6 ágyu és számos géppuska jutott kezünkre. A Rakitna-szakasz mögé vetett ellenség súlyos veszteségeket szenvedett.

Józsefi főherceg vezérezredes arcvonala: A Susita-völgy mentén Sovejától északra biztosító osztagainkat a túlerőben levő ellenség támadásai a röviddel ez előtt elfoglalt magaslatokról visszaszorították.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Egyes szakaszokon élénk volt a tüzérijei tevékenység.

Macedon arcvonal: A Presba- és a Dojran-tó között több helyen feléledt a tüzelés. A Vardartól nyugatra Ljumnica mellett támadó ellenséges osztagokat bolgár őrsők visszautasították.

LU D E N D O R F F,

első főszállás-mester.

A vezérkar esti jelentése

Sajtóhadiszállás, augusztus 28. A Bainsizza-Heiligengeist fensíkon és Görztől keletre változatlan helyzet mellett igen erős harcok.

A német esti jelentés

Berlin, augusztus 28. A Wolff-ügynökség jelenti augusztus 28-án este:

Nyugaton viharos időjárás mellett csak csekély volt a harci tevékenység.

Moldavában a Foksanitól északnyugatra fekvő hegység szélén egyes magaslati állásokat elragadtunk az ellenségtől.

Az olasz jelentés

Lugano, augusztus 28. Az olasz vezérkar jelenti: A Bainsizzán fokozódott a harc. Az ellenség a legvégsőbb elkieseredéssel és legnagyobb erőfeszítéssel kísé-

URANIA

Szerda. Csütörtök augusztus 29—30.

Hogy zombár kiróttal

Szentivics regénye

Quo vadis
grandiosus filmalkotás

Férfi primadonna
vígjáték.

Előadás kezdete 6 órától folytatáskor utolsó előadás 9 órakor

APOLLO

Szerda. Csütörtök augusztus 29—30.

Stuart Webbs detektív

Képvisező választás

detektív komédia 5 fejelet. Főszereplő: Stuart Webbs.

Élő sakkjáték

Előadás kezdete 6 órától folytatáskor bemutató, utolsó előadás 9 órakor.

relte meg, hogy a fensik keleti széle felé való előrenyomulásunkat feltartóztassa. Csapatunk szembeszálltak az ellenség újabb ellenállásával és több helyütt megtörték. A Tonale és a Pasubio alpini zászlóaljai hősiességükkel tüntek ki. A tegnapi nap folyamán ismét ejtettünk 500 foglyot. Repülőgépeink több ízben végeztek bombákkal gyilkos pusztítást az ellenség vonalai mögött, amivel fokozták a hirtelen visszavonulás rendetlenségét.

Ujabb 24,500 tonna

Berlin, augusztus 28. A Wolff-ügynökség jelenti:

Az Anglia körüli elzárt területen 24,500 bruttoregisztertonna hajóteret súlyosztottunk el.

A TENGERÉSZETI VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Kornilow offenzívára készül

Bern, augusztus 28. Kornilow, az északi hadsereg parancsnoka kijelentette, hogy nagy események vannak készülöben. Meglátogatta a frontot, ahol beszédet intézett a katonákhoz. Kerenski megérkezését minden pillanatban várják.

„Nyitva a Pétervár felé vezető ut”

Pétervár, augusztus 28. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: Kornilow generalisszimusz is megjelent a moszkvai államkonferencián. Kornilow beszédet mondott, amelyben megállapította, hogy a halálbüntetés visszaállítása némileg helyreállította a fegyelmet a hadseregben. — Az utóbbi időben a katonák 4 ezredparancsnokot és számos tisztet megöltek. Egyik szibériai lövészezred elhagyta Riga melletti állását és csak akkor tért oda vissza, amikor az egész ezred felkoncolását parancsolták meg. Oroszországot újabb összeomlás veszedelme fenyegeti. Bukovinát és Galiciát teljesen elvesztették az ellenség több ponton átlépte az orosz határokat. Az ellenség ott áll Riga kapui előtt és ha a hadsereg nem nyújt segítő kezet, a Pétervár felé vezető ut tárva-nyitva áll az ellenség előtt. Szükséges, hogy a frontbeli rendszabályokat a mögöttes országrészekben is alkalmazzák.

Az ideiglenes finn kormány letartóztatása

Zürich, augusztus 28. A Secolo jelenti: Az ideiglenes finn kormányt Jakobstadban a főkormányzó rendeletére letartóztatták.

Német repülőök harcai Rigánál

Berlin, augusztus 28. A Wolff-ügynökség jelenti: A kurlandi parton légi flottánk az utóbbi időben sok sikeres támadást intéztek az ellenséges erődítések és repülőállomások, valamint az Ösel-szigeten lévő katonai művek ellen. Ezzel kapcsolatban a rigai kikötői környéken sikerrel bombáztak orosz haderőket. Ez alkalommal egy Noviliosztályba tartozó torpedóuzót elsüllyesztettek. A hajó hátsó kéménye mellett a bomba felrobbanása nyomán hatalmas lángnyelv csapott ki. Egy orosz műhelyhajó oly súlyosan megsérült, hogy elsüllyedését biztosnak lehet tartani. Az ellenség parti és hajóágyúinak heves bombázása, valamint az ellenséggel kifejlesztett légi harcok ellenére repülőgépeink egytől egyig sérülés nélkül visszatértek ál-

lomásaikra. A légi harcban nagy orosz repülőgépek és francia egyfedelű harci repülőgépek vettek részt. A Rigai-tengeren Agro-sziget közelében egy nagy ellenséges repülőgépet leszállásra kényszerítettünk. A repülőgép oly súlyosan megsérült, hogy a bennülők kénytelenek voltak kiugrani belőle, még mielőtt a földre ért.

Belgium kára négy millárd

Bécs, augusztus 28. A Manchester Guardian értesülése szerint a belga kormány a legrövidebb idő alatt el fog készülni azoknak a károknak kimutatásával, amelyeket Belgium a háboruban szenvedett. Ugy számítja a belga kormány hogy a károk pénzben négy millárd márkára rúgnak.

Egy angol cirkáló sérülése

Zürich, augusztus 28. Havreből jelentik: Augusztus 6-án éjjel egy angol cirkálót vontattak Hullba, amelynek két oldalán egy-egy halászgöyös haladt védelmére. A cirkáló egyik árbóca hiányzott, két másik derékon volt kettétörve, orrán pedig nagy hasadék tátongott. Ezekből a jelekből következtetve, a cirkáló vagy tengeralattjáró naszád vagy ütközethől került ki, vagy tengeralattjáró naszád torpedója érte.

Szaporodnak a német tengeralattjárók

Lugano, augusztus 28. Londonból jelentik: Az Anglia körül elterülő vizeken a hajósüllyesztések száma a múlt héten nem volt kisebb, mint az előző héten. Lloyd George mégis fentartja azt a nyilatkozatát, hogy a tengeralattjárók eredményei csökkennek, bár most több tengeralattjáró dolgozik az Anglia körül levő vizeken. — Az angol admirális is szaporította a védelmi intézkedéseket, melyektől fokozott hatást várnak. A Times azt írja, hogy a német tengeralattjárók szaporodásával lépést kell tartani a védelmi intézkedéseknek is.

Vilmos császár följegyzései

Rotterdam, augusztus 28. A „Nieuwe Rotterdamsche Courant” jelenti, hogy Vilmos császárnak az a távirata, amelyet Wilson elnökhöz intézett és amely most facsimilében megjelent a „Daily Telegraph”-ban, tökéletesen fedi azt a jelentést, amelyet a németek ez ügyben kiadtak. Tényleg csak a császár felületes feljegyzéseiről van szó, a melyeket papírra vetett mindarról, amit Gerardnak, az amerikai nagykövetnek mondott. Az a körülmény, hogy a császár ezeket a szavakat véletlenül egy távirati lapra írta, arra bizta Gerardot, hogy egy Wilsonhoz intézett táviratról beszéljen és ahhoz fűzze következtetéseit.

Lloyd George a béketárgyalások ellen

Rotterdam, augusztus 28. — Lloyd George a bányamunkások gyűlésén kijelentette, hogy lehetetlennek tartja addig a békekonzferenciát, amíg a hadviselők a hadi célokat pontosan nem körvonalazzák. — A tisztességes alapon való megbeszéléseknek ő is híve, de óhajtja, hogy a bűnösök lakoljanak és az ártatlanok megvédessenek a további orvtámadások ellen.

Az angol munkásság a békéért

Rotterdam, augusztus 28. A független munkáspárt manchesteri konferenciáján Snowden bizalmas közlést tett, minek folytán Lloyd George lépéseket tett arra nézve hogy a szociálista Macdonald beléphessen

a kormányba. Snowden kijelentette, hogy a békehangulat Angliában mind nagyobb lesz, mert az angol munkásság a tartós és igazságos békéért küzd. A béketárgyalások kezdeményezése az orosz szociálistákról az angolokra ragadt.

Az angol szociálisták konferenciája

London, augusztus 28. Az angol kormány a londoni szociálista kongresszuson benyújtandó nyilatkozatot készít elő a hadi célokról. A kongresszuson Henderson fog elnökölni. A legutóbbi entente-konferencián a londoni egyezményt kiegészítették. Az új szerződés a különbéke ellen irányul, szabályozza a hadikárpótlást és a háboru utáni leszerelés módját.

Ukrajna függetlenségi törekvése

Stockholm, augusztus 28. Az ukrajnai helyzet mindjobban kiélesedik. A vezérlő bizottság benyújtotta lemondását. A központi tanács maradásra akarta bírni. Az ideiglenes kormány fenyegetőzik, hogy az ukrajnaiakkal a finnekhöz hasonlóan fog eljárni.

Szalonikit az angolok gyújtották föl

Szófia, augusztus 28. A szalonikii tüzvést igen nagy érdeklődéssel kísérik Szófiában. Ok van erre elég. Sok szófiái bolgárnak van Szalonikiben háza, mely most a lángok martaléka lett, hiszen főleg a bolgár negyed égett le. Politikai szempontból is érdeklődéssel foglalkoznak a nagy tüzzel, mert hiszen a macedonai entente-esapatok közgazgatása, ellátása, a sebesültek elhelyezése szempontjából Szaloniki igen nagy jelentőségű. S ennek a fontos városnak a fele leégett.

Az angol hírszolgálat általában és célzatosan azt híreszteli, hogy az elhamvadt negyed házai kizárólag deszkából és fából épültek. Ez nem igaz. A Szófiában élő görögök és más görög források szerint fel lehet tenni, hogy az angolok maguk gyújtották föl a várost, hogy ezáltal is bizonyítsák a Vardar-front tartásának fizikai lehetetlenségét. Már régen hangoztatják, hogy a Vardar-frontnak nincs nagy jelentősége.

A pápa békejavaslata Németország tárgyalja a pápa békejegyzékét

Berlin, augusztus 28. A birodalmi gyűlés külön bizottsága ma bizalmas ülésen megkezdte tárgyalásait a pápa békejegyzékére adandó válaszlól.

Az orosz kormány nem válaszol a pápának

Amsterdam, augusztus 28. A Handelsbladed jelenti Pétervárról: Az orosz kormány elhatározta, hogy a pápa jegyzékére nem válaszol, mert abban Oroszországról nincsen szó. Erről szövetségeseit értesíteni fogja.

Wekerle miniszterelnök Bécsben. — Bécsből jelentik: Wekerle Sándor miniszterelnök Hadik János gróf élelmezési miniszterrel ma korán reggel kiutazott a királyhoz. Hadik János gróf letette az esküt s a szertartásnál a miniszterelnök intervensiált. Az eskütétel után a király hosszabb magánkihallgatáson fogadta Wekerle miniszterelnököt, aki beható jelentést tett öfelségének a folyó ügyekről és a politikai helyzetről. A miniszterelnök ma látogatást tett Czer-

nin gróf szabab ide gyalások ezekben niszter és minisztere

a gáz

Rendkívüli deputáció

Azok vállalatok hajtóerőt hogy a g kent s ép társra, mo célokra h az, hogy Debrece dacára se ható, hog ellátása k san rossz legrossza maga tel kezdő jelen terjesztet

Tekin

A vi hogy k ü z e m h m e n n y a z ü z e b e n m e

Eszté fészítést zakra me nyök szá szint hat utján a r riumokho bányigaz tunk és b nyiséget, ban meg esonkító megször magánfog ról-napra ges me most a t teli időszy, hog Landó m a r a d, ben lenn sem fát,

Szon város mi tonai intérai, malr ereje me mely mé kolva. M ben hián szénszük mégis fe körök h szerint, I rendü for iis szüks kopni. M mostelep sággal bi s z ü k s é

A vi havi 180 toti meg felügyelő telep szó most ezz vetkező

nin gróf közös külügyminiszternél és hosszabb ideig tanácskozott vele. Később tárgyalások voltak az osztrák miniszterekkel s ezekben Gratz Gusztáv dr. pénzügyminiszter és Hadik János gróf is résztvett a miniszterelnökön kívül.

Beszüntetik a gáz- és villamosüzemet

Rendkívüli közgyűlés a városnál — Monstre-deputáció a kormányhoz, ha kell, a királyhoz

Azoknál a magánosoknál, üzemeknél és vállalatoknál, ahol gázvilágítást vagy gáz hajtóerőt használnak, hetek óta tapasztalják, hogy a gáz a minimális mennyiségre csökkent s épen csak hogy megvan, de világításra, motorikus erő szolgáltatásra és egyéb célokra használni alig-alig lehet. A baj oka az, hogy a világítási vállalat az igazgatónak, Debreczeni Jenőnek minden igyekezte dacára sem tud szénét kapni s megállapítható, hogy Debrecen gázzal és szénrel való ellátása kérdésében a helyzet ma sokszorosan rosszabb és fenyegetőbb, mint tavaly a legrosszabb időben volt. Ezt a helyzetet a maga teljes ridegségében festi le a következő jelentés, amelyet a világítási bizottság terjesztett be a tanács elé:

Tekintetes Tanács!

A világítási bizottság tisztelettel jelenti, hogy képtelen a gáz és villamos üzemhez szükséges szénét kellő mennyiségben beszerezni és így az üzemek a legközelebbi jövőben megállanak.

Eszendő óta minden elképzelhető erőfeszítést megtettünk a szén érdekében. Százakra megy a beadványok, kérelmek, sürgönyök száma, amit részint közvetlenül, részint hatóságok és katonai parancsnokságok útján a magyar, közös és osztrák miniszteriumokhoz, szénbizottságokhoz, vasut- és bányagazdálkodásokhoz beadtunk. Lefoglaltunk és bevásároltunk minden elérhető mennyiséget, kölcsönvettük és háromszorosan árban megfizettük az államvasut szénét, megcsontítottuk közvilágításunkat, a végletekig megszorítottuk, ugyszólván tönkretettük a magánfogyasztást, de a szénellátásunk napról-napra hiányosabb, úgy, hogy a végleges megállás elkerülhetetlen már most a nyári időben. Igen valószínű, hogy téli időszakban a szénellátás javulni nem fog, úgy, hogy Debrecen város most már állandóan gáz és villamos nélkül marad, akkor, amikor legnagyobb mértékben lenne ráutalva, mert sem szénét, sem sem fát, sem peróleumo nem kap.

Szomorú dolog, hogy egy 100,000 lakosú város minden köz- és magán-, polgári és katonai intézménye, vasútja, vízvezetéke, gyárai, malmai, kórházai, világítása, fűtése, gépereje megbénulnak egy oly állapot miatt, amely még a mai hadiállapottal sincsen indokolva. Mert ha tény is, hogy a széntermelésben hiány van a szükséglethez képest, de a szénszükségletnek legalább háromnegyede mégis feltétlenül fedezetet talál az illetékes körök hírlapban ismertett nyilatkozatai szerint. Elvárható volt tehát, hogy az elsőrendű fontossággal bíró intézmények normális szükségletük 75 százalékát meg fogják kapni. Már pedig a debreceni gáz- és villamosüzem kételkedés nélkül legelsőrendű fontossággal bír. És ez a fontos telep nem kapja szükségletének 50%-át sem.

A villamos üzem normális szükséglete havi 180 waggon. Havonként ennyit állapított meg a tényleges adatok alapján az iparfelügyelőség és a katonai parancsnokság a telep szénszükségletének vizsgálatakor. Már most ezem szemben valósággal csak a következő mennyiségeket kaptuk:

áprilisban	90 waggon,
májusban	90 "
júniusban	84 "
júliusban	72 "
augusztus 26-ig	41 "

tehát felét sem a szükségletnek. A hiányt, amennyire lehetett, úgy pótoltuk, hogy a városi tanács által más célokra vásárolt petrozsényi kincstári szénét üzemiinkre fordítottuk és pedig kb. 140 waggonnal és most ezzel is adósok vagyunk.

Még különösebb és súlyosabb a helyzet a gázszén dolgában, ahol sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a magyar hatóságok sokkal rosszabbul bántanak Debrecen városával, mint a közös és osztrák miniszteriumok. Mert a hadügyminiszterium javaslatára a K. k. Arbeitsministerium már az év elején napi 3 és fél waggon szénét referált nekünk a karwini Larisch-bányában. Sőt e mennyiséget Z. 77,362—XIII/a. sz. rendeletével napi 5 waggonra emelte és a debreceni gázgyárat szénellátás tekintetében elébe helyezte az összes magyar és osztrák vidéki gázgyáraknak. Ezen méltányos intézkedés következtében a tavaszi hónapokban meglehetősen kaptuk is a szénét és már némi kis készletünk is gyűlt, mikor a magyar kormány — június közepétől fogva a szénünket cséplési célokra elvette és azóta, immár két fél fél hónap óta, semmi erőfeszítésünkre szabaddá nem tette. 10 hét óta 358 waggon szénünk maradt el a címen és csak 17 waggonnal kaptunk 375 helyette. Természetes, hogy készletünk elfogyott, üzemiinket be kellett szüntetni annyira, hogy ma már a gázt használni alig lehet, csak épen a gázcsőhálózatot óvjuk a levegő benyomulásától. Nemsokára erre sem leszünk képesek és azután, ha vezetőnkünk, levegőt kap, többé fel sem vehetjük az üzemet.

Bármily súlyosak is a szénviszonyok, egy nagy város oly fojtogatása indokolva nincs. Bármennyire fontos a cséplés lebonyolítása, érthetetlen, hogy azért hónapokon által teljesen meg kelljen fosztani egy ilyen rendkívül fontos gyártelepet a széntől, holott a gázgyár az egyetlen, mely csakis sziléziái szénét használhat, míg cséplni magyar szénrel is lehet. Hisz emiatt Debrecenben százezrekre és százezrekre menő veszteség áll be minden téren, sőt még a mezőgazdaság maga is rendkívül károkat fog szenvedni, mert négy vármegye gazdaságait mi látjuk el kátránnyal és pirszénrel és annak most vége lesz, máris keservesen panaszkodnak a gazdák, hogy szerszámaikat és épületeiket nem tudják javítani, mert Debrecen város gázgyára nem tudja őket ellátni hozzávalóval. De e hihetetlen állapotban legnagyobb baj az, hogy hosszú hónapokon át megismélt felszólamlásaink, kérelmeink sehol meghallgatásra nem találunk, még csak választ se kapunk, még azt sem mondja meg a kormány, hogy nem hajlandó segíteni, nincs módunkban az sem, hogy a felettes hatóságunk és a fogyasztó közönség előtt illetékes nyilatkozatra hivatkozva, az üzembeszüntetést kellő időben bejelentjük, hogy arra előkészületet lehessen tenni. Az üzembeszüntetés hirtelen fog bekövetkezni.

Mi ezen állapotot a tekintetes Tanácsnak és a törvényhatósági közgyűlésnek bejelentjük, kérjük, méltóztassanak a miénkél nagyobb erejük közbevetésével a m. kir. kormánynál azonnali hathatós segítyt kieszközölni, ha pedig ez nem sikerül, a világítási telep üzembeszüntetését tudomásul venni és azt a közönségnek is tudomására adni. Amit ember a mi helyünkön megtehetett, azt megtettük.

A beadványt, amely megdöbbenő jövőt tár a közönség elé, a városi tanács beható tárgyalás alá vette és elhatározta, hogy ez ügyben rendkívüli közgyűlés összehívását kéri, ahol javasolja, hogy a törvényhatóság monstre-küldöttséget menessen a kormányhoz s kérje, hogy segítsen e helyzetben; ha pedig a kormány sem segítene,

monstre-deputáció menjen a királyhoz s tőle kérjen orvoslást.

A tervezett közgyűlés összehívására az intézkedéseket legközelebb megteszik.

HIREK

— **Wekerle lesz az új pénzügyminiszter.**

Budapesti tudósítónk táviratozza: Gratz Gusztáv pénzügyminiszter szeptember végén megvált a pénzügyminiszteri tárcától, amelyet Wekerle Sándor miniszterelnök vesz át.

— **Katonai kitüntetések.** A király Szabó Sándor 3. honvédegyalozredbeli századosnak és Szél Béla 3. honvédegyalozredbeli hadnagynak a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiékítménnyel és kardokkal, Szabó István debreceni hadkiegészítő kerületi parancsnoksági tábortól elkésznek a lelkész érdemkereszt 2. osztályát a vörös-fehér szalagon adományozta, egyben megparancsolta, hogy Rácz Kálmán 3. honvédegyalozredbeli főhadnagynak a legfelsőbb dícsérő elismerés újlag a kardok egyidejű adományozása mellett, Fischer Lipót 39. gyalozredbeli főhadnagynak a legfelsőbb dícsérő elismerés tudtul adassék.

— **A köztisztviselők beszerzési csoportjának** vezetősége ezúton hívja fel a köztisztviselőket, hogy belépésüket — ha eddig nem tették volna — e hó 31-ig hivatalonként csoportosunkba okvetlenül jelentsék be a helybeli kir. adóhivatalban. A nyugdíjas tisztviselők egyelőre azon hivatali csoportba vé tessék, fel magukat, mely hivatal kötelékébe tényleges szolgálai esetén tartoznának.

— **A nyaraló gyermekek tartásdíja.** A gyalaló munkásgyermekek után fejenként megállapított 25 korona tartásdíjnak átvétele céljából a t. vendéglátók felkértek, hogy az állami gyermekmenhely pénztáránál lehetőleg a délelőtti órákban jeentkezni sziveskedjenek. Az állami gyermekmenhely igazgatósága.

— **Elhunyt uriaszony.** Lichtmann Mártonné, Lichtmann Márton posta- és távirat ellenőr felesége, e hó 27-én tüdővérzésben hirtelen meghalt. Öt gyermeke és kiterjedt rokonsága gyászolja az elhunyt uriaszonyt. Temetése holnap, e hó 29-én, szerdán délután 3 órakor lesz a Darabos-utca 14. számú gyászszobából.

— **Aki tilos árut árul.** A rendőrségnek tudomására jutott, hogy a debreceni szabócégeket egy nő járja be, aki lenvásznat kínál eladásra méterenkint 12 korona 50 fillérért. A rendőrség meg is indította a nyomozást s a nőt épen akkor fogták el, amikor az egyik szabóüzletből kijött. A rendőrségre vitték, ahol elmondta, hogy Singerman Annának hívják és rokona, Löbl Józsefné budapesti lakos bizta meg az eladással. A rendőrség, miután a lenvásznat a kormány kivonta a kereskedelmi forgalomból és a hadvezetőség a katonaság részére foglalta le, tovább folytatta a nyomozást. Házkutatást tartott a nő lakásán és ott 1250 méter lenvásznat talált. Egyben értesítette a budapesti rendőrséget is és kérte, hogy Löblné lakásán is tartson házkutatást, hogy nincs-e ott is rejtett lenvászon.

— **Az izr. polgári leányiskolában** a beiratkozások szeptember 2., 3., 4. és 5. napjain tartatnak az iskola tanári szobájában. Az újonnan belépő tanuló iskolai bizonyítványán kívül születési bizonyítványt is köteles magával hozni. — Augusztus 31-én tartatnak a különbözeti, 2-án d. u. fél 3 órakor a javító vizsgálatok. A tanév ünnepélyes megnyitása 6-án d. e. 9 órakor Az igazgatóság.

— **A cs. és kir. 75. gyalozred pótzászlóaljparancsnoksága Debrecen** több női irnokot, akik a német nyelvet úgy írásban, mint szóban bírják, havi 160 korona fizetés mellett alkalmaz irodájában. Mundaidd d. e. 8—12. d. u. 2—6 óráig. Kölesösön 14 napi felmondási határidő. Az elesett hősök özvegyei és árvái előnyben részesülnek. — Pá-

lyázni szándékozók bélyeg nélküli kérvényülket a 75. gy. e. pótzászlóaljparancsnoksághoz, Debrecen, Károly Ferenc József-laktanya, nyújtják be.

A szülő anyák több ételmelet kapnak. A Közelelmezési Hivatal elrendelte, hogy az áldott állapotban levő, beteggyat fekvő és szoptató anyák a hatósági elosztásra kerülő terményekből és árukból, mint például lisztből, krumpliból, cukorból, tejből és egyéb árukból husz százalékos többletet kapjanak. A szülő anyáknál a lebetegedés után két hónap múlva, a szoptató anyáknál pedig a tizenegyedik hónap végével szűnik meg ez a rendelkezés. Ahol jegyrendszer van, ott a hatóságok husz százalékos pótkjegyet kötelesek kiszolgáltatni, ahol nincs jegyrendszer, ott husz százalékos pótdagot kell adni.

Színház és művészet

A színház első heti műsora. Pénteken, augusztus 31-én kezd meg Heltai igazgató a városi színházban előadásait. Első előadásul a társulat bemutatójául a „Három a kislány” kerül színre, melyben Babics Vilma, Szánthó Gáspár és Hegedűs Ferenc új tagok játszó a főszerepeket. Szombaton és vasárnap este szintén a „Három a kislány” lesz műsoron, míg vasárnap délután a népszerű „Mágnás Miska” kerül programra. Ezekre az előadásokra a színházi pénztárnál előre lehet jegyet váltani. Hétfőn premierben a „Gráll lovag” színmű van műsorra tűzve, melyben Greguss Margit mutatkozik be. Horváth Kálmánnak egy vezető szerepben lesz alkalma sokoldalúságát előnyösen ismertetni. — Szerdán a „Csárdáskirályné” van műsoron, amelyben Silviiát Kovács Viora játsza. Csütörtökön Hegedűs Ferenc egyik legbrilliansabb szerepét játsza el, a Gáspár apót, a Cornevillei harangok-ban. — Pénteken ismét bemutatót tart a színház „A varsói citadella”-val. Szóval élvezetesnek ígérkező a heti műsor, mely élénk színházi életnek lesz a megteremtője.

A budapesti nyaraló gyermekek ma délután hat órákor az Uránia vendégei lesznek s remélhetőleg élvezettel fogják végignézni a Quo vadis? grandiozus filmregényét.

Quo vadis? (Sienkiewicz világhírű regénye filmen.) Ezen nagyszabású filmalkotást mutatja be az Uránia ma és holnap. Megrázó és égő színekkel támasztja fel a letűnt és elnyomatások alatt szenvedő régi világot. Jegyelővétel délelőtt fél 11 órától.

Stuart Webbs detektív az Apollóban. A szezon legjobb detektívkomédiáját mutatja be ma az Apollo, melyben kedvencünk, Stuart Webbs játsza a főszerepet. Ez a legjobb ajánlása egy filmnek, mert ez a detektív felülmúlhatatlan. Jegyelővétel délelőtt fél 11 órától.

1917. Pk. 733/20. szám.

Árverési hirdetés.

A derecskei kir. járásbírósnak 1917. Pk. 733/20. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Sárreai Takarékpénztár egy-let végrehajtó részére 428 kor. tőke, a kamatok és 229 kor. 38 fill. már megállapított költségek erejéig, továbbá a Belpátfalvi portland cement gyár rt. felülfoglaló javára 522 kor. 29 fill. tőke, a kamat, 177 kor. 22 fill. költségek erejéig a Hosszupályiban 1917. július 24-én le- és illetve 25-én felülfoglalt következő ingóságok, u. m.: birtokok, állványok, hordók, üvegek stb., amelyek 1201 koronára becsültek, a Hosszupályi községben 1917. évi szeptember hó 4 napján délután 5 órákor kezdetét vevendő nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajtók javára elrendeltetik. Derecske, 1917. augusztus hó 24-én.

Nylszter János, bírói kiküldött

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri belkutatása tíz szólu egy korona. Minden további szó tíz fillér. A vasárnap szám részére feladott legkisebb apró hirdetés tíz szólg egy korona husz fillér. Minden további szó tízenkét fillér.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házakhozis elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Középkeru

gazdasszony kerestetik, aki a háztartás önálló vezetésében teljes jártassággal bír. Ajánlatok „Gazdasszony” jelisére a Hajdunádsági Ujság kiadóhivatalához Hajdunádszóra küldendő.

Hvertya

legelő öbön kapható Weisz, festéküzleteiben Hatvan-utca 11. és 8.

Eladó

a Nádor-utca 4. sz. 931 □ öles telek közvetlen az István-gözmalom mellett. Két szoba, konyha, verandából álló egyszerű laképülettel, csinos előkerttel, szivattyúval kttal. Cim a kiadóhivatalban.

Ruhafesték

minden színben kapható Weisz, festéküzleteiben Hatvan-utca 11. és 8.

Gyakorlott

varró- és tanulóleányok felvétetnek Szoboszlay Margit női divatterme, Péterfia-u. 15.

Eladó földek.

Az Ondódon 3 hold 1000 □ öl és a Csucsán 8 hold föld eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Tanulóleányok

jó fizetéssel felvétetnek. Cim a kiadóhivatalban.

Regények,

zeneművek, mindenféle antikváriakönyvek legelőnyösebben beszerezhetők Harmathy antikvárium-ban, Fűvészkert 14.

Eladó

az új rendőrpalotára nyíló telek, 250 négyszögterület, nagy jövőjű hely. Kedvező fizetési feltételek mellett. Érdeklődők jelentkezhetnek a Debreceni Gazdák Bankja rt.-nál. 8

Zálogcédulát, törött aranyat, ezüstöt, brilliánt, ékszeret veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérbáz 3.

Eladó

a Péterfia-u. 16. sz. ház — három nagy modern lakással — egy hivatal helyiséggel. Értekezhetni Poroszlay-ut 1. sz.

Dinaszór-borszesz kis üveg K 116 kapható Hatvan-u. 8. festéküzlet.

Eladó

a Varga-utca 30. sz. sarokház. Cim a kiadóhivatalban.

Kecskénöcs

prima kátránymentes kapható Weisz, festéküzleteiben Hatvan-utca 11. és 8.

Eladó, vagy haszonbérbe azonnal kiadó. 530 magyar hold homok birtok, amely megtermi az összes kapásnövényeket, gabonát és tavaszveteményeket, dohányt, tengerit, árpát, zabot, burgonyát. Mintegy 100 hold pedig búzát.

Ezen birtok Bihar megye, Monostorpályi község határában fekszik. A Monostorpályi községtől és vasúti állomástól 1 kilométerre. Debrecen-től a diószegi-úton másfél óra járás, a monostorpályi kúton szintén másfél óra járás. Gazd-sági épületek a következők: 1 két szobás gazda lakás, 4 cseléd lakás, 1 istálló, 2 nagy dohánypajta, 1 göré. Ezen birtok áll 400 hold szántó, 100 első rendű kaszáló, 30 hold sás-, nádas és legelőből.

A birtok azonnal bérbe vehető, vagy megvétel esetén azonnal birtokba vehető.

A birtokra adunk 140.000 korona jó törlesztéses kölcsönt, 100.000 korona másodhelyű kölcsönt. A birtok magyar holdanként 620 korona, úgy hogy a birtokot 70-80.000 korona készpénzzel megvehetjük.

Tulajdonos a Debreceni Gazdák Bankja rt. Debrecen, Kossuth u. 17.

Régóta várva-várt

háborus irodalmi ujdonság

megjelenéséről van szerencsénk értesíteni mélyentisztelt közönségünket.

A mindenfelől megnyilatkozó óhajtnak engedve, van szerencsénk jelenteni, hogy kiadásunkban a következő háborus irodalmi ujdonság jelent meg:

„HADIFOGLYOK ÖRANGYALA“

Háborus imakönyv

hadifoglyok itthonlévő családtagjai számára.

FÜGGELÉKUL: Érintkezés a hadifoglyokkal. Hogyan lehet a különböző országokba hadifoglyoknak levelet, pénzt, könyvet és csomagot küldeni?

A nagy hézagot pótló, kiváló gyakorlati értékkel készített, csinos kiállítású könyvecske szerzője: Uray Sándor debreceni lelkész, ki-nek háborus iratai országszerte, itthon és a különböző frontokon közismertek.

ALIGHA VAN MA CSALÁD széles e házában, amelyik örömmel ne várna ezt a könyvecsket, mely vigasztalást nyújt a szomorkodóknak, a fogságban sanyalódókért aggódóknak. — Tájékozásul közöljük a „Hadifoglyok örangyala“ vázlatos tartalmát:

Szülők imája hadifogly fiokért. — Hitvestárs imája hadifogly férjéért. — Gyermekek imája hadifogly atyjáért. — Menyasszony imája hadifogly vőlegényéért. — Testvér imája hadifogly testvéérért. — Nagyszülő imája hadifogly unokájáért. — Ima beteg hadifoglyéért. — Ima eltűnt hadifoglyéért. — Ima meghalt hadifoglyéért. — Mikor a hadifogly sokáig nem ad életjelt magáról. — Ima a hadifogly visszatérésekor.

A Függelékben: Mindennemű utasítás a hadifoglyokkal való levelezés, pénz-, könyv- és csomagküldés felől; tudakozódás módja a hadifoglyok felől, pontos címekkel. — Végül a fedélen **Emléklap**, melyen feljegyezhető és megörökíthető hadifoglyaink címe, fogságba jutásuk helye és várva-várt boldog szabadulásuk dátuma.

Bátorkodunk ajánlani, hogy rendeléseiket lehetőleg azonnal méltóztassanak hozzánk beküldeni. Ez esetben reméljük, hogy a tapasztalt nagy keresletnek is meg fogunk felelni.

Ha majd drága foglyaik visszatérnek, ez a könyvecske lesz az ő legkedvesebb emlékek, amelyből annyi imádság szállt az égbe az ő megmaradásukért és szabadulásukért.

Ára: darabonként 40 fillér.

10 darab egyszerre vételénél darabja 36 fill. 25 „ „ „ „ 32 „ 50 „ „ „ „ 30 „

Csakis a pénz előre beküldése esetén viteldíjmentesen. — Utánvét nagyon drága.

Portó darabonként 6 fillér.

Kiváló tisztelettel

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ könyvnyomdája és könyvkiadóhivatala Debrecen, Ferenc József-ut 49.

Támogassuk a Hadsegélyző Hivatalt!

Keresünk

Egy nagy raktárhelyiséget vagy nagy üres udvart kisebb házzal bérbe. Bővebbet

Világítási Vízumi r.-t.

Külvívásártér. Ugyanott 2 nagy házőrző kutya eladó.

Grinzinger iskolaintézet

Wien, XIX., Kaasgrabengasse 19. Internátus és félinternátus.

Kertészeti iskola. Kiképzés hivatalos kertészönök kertészónatitónönek.

Gazdászati iskola háztartás és nagyüzemekhez Kiképzés gazdasági vezetőönek. Szakszerű előképzés szökegec